10 İKİNCİTEŞRİN 1940
PAZAR
Üçüncü Yıl - No. 908

Yeni Sabah

GÜNLÜK SİYASİ HALK GAZETESİ

İdare Yeri
Nuruosmaniye, No. 84 İstanbul
Telgraf: YENİ SABAH İstanbul
TELEFON: 20795
Her yerde 5 kuruş

Atadan ayrılışın ikinci yıldönümü

Bütün yurd bugün Onu anıyor

Memleketin her tarafında Ebedî Şef için büyük ihtifaller yapılacak

Millî Matem

Ebedî Şef Atatürk'ün her Türke ilham ettiği mukaddes duygu "Vatan her şeyin üstünde„ parolasıdır.

Yazan: Hüseyin Cahid YALÇIN

Büyük Atatürk'ü iki sene evvel bugün kaybettik. Bu acı senei devriye münasebetile kalblerde tazelenen matem memleketin her tarafında ayni bir teessür ve hüzün dalgası kabartıyor; Atatürk'ün acısı bütün Türkleri bir noktada birleşmeğe sevkeden en büyük bir âmil teşkil ediyor. Geçirmekte olduğumuz şu buhran dakikalarında bu bizim için büyük bir kuvvet ve itimad kaynağıdır. Atatürk'ün aziz hatırasını ruhunda bulan her vatandaş Atatürkün eserini yaşatmak ve ileri götürmek için vicdanında kudsî bir vazifenin ilhamlarını duyacaktır. Bu vazife bize bugün Atatürkün açtığı yolda en yüksek bir kiyaset ve muvaffakiyet ile yürüyen muhterem Millî Şefe tam bir müzaharet arzetmeyi âmir bulunmaktadır! Memleketin her tarafında bu hakikatin idrak edildiğini isbat eden tezahürler Türklerin siyasî terbiyelerindeki olgunluk hakkında en kanaat verici birer delil teşkil etmektedir.

Atatürkün en büyük muvaffakiyetleri arasında Türkiyede yarattığı bu millî şuuru ve vahdeti zikretmek icab eder. Vatan her şeyin üstünde: İşte bu paroladır ki Türkün hislerine, düşüncelerine ve hareketlerine hâkimdir. Bizi her felâketten, her tehdidden kurtaracak kuvvet de budur. Son bir sene içinde, uzun asırlardanberi yaşamış olan birçok devletlerin yıkıldığını gördük. Bazıları bir tüfek bile patlatmadan mahvoldular. Bu müdhiş hâdiselerin hikmeti derinleştirilecek olursa her tarafta ayni korkunç hakikat göze çarpar: Nerde millî tesanüd hissi ortadan kalkmış, fikirler nifak ve tefrikaya düşmüş ise orada devletin istiklâli tehlikeye düşmüş ve vatan düşman istilâsına açık kalmıştır. Anlaşılıyor ki bir millet daha evvel içinden, kendi kendine yıkılıyor, ortada yalnız zevahirden ibaret bir heyülâ kalıyor. Sonra, ufak bir taarruz birdenbire bir inhidama sebebiyet veriyor. Bir memleketi mahvetmek için en son teknik budur. Mahir, faal propaganda teşkilâtları büyük ordulardan ziyade zarar veriyorlar.

Türk milleti modern zamanların bu müdhiş silâhına karşı vatanını müdafaa için en emin çareyi Atatürk'ün hatırasında ve Atatürk'ün eserini muhafaza gayesile Millî Şefe muhabbet ve itimadda buluyor. Bu hakikati ecnebî propaganda teşkilâtları pek güzel anlamış olduklarından dolayıdır ki hücumlarını doğrudan doğruya Türkün vahdet ve tesanüd hisleri üzerine tevcih ettiler. Türk hükûmetini Atatürk'ün çizdiği yoldan, tayin ettiği siyasetten ayrılmakla itham ettiler. Bu bizi pek safdil ve gafil zannetmekti. Atatürk'ün mesleğini, politikasını ecnebî propagandacılardan ziyade en yakın fikir, hayat ve çalışma arkadaşlarının ve bilhassa muhterem Millî Şefimizin bilmesi tabiîdir. Ayni zamanda, Atatürkün garb demokrasilerile samimî fikir ve siyaset yakınlığı temin etmek hususundaki azim ve gayreti de bütün milletçe malûmdur.

Türk milleti maruz kaldığı propaganda hücumlarının türlü türlü silâhlarından kendisini korumak yolunu buldu. Memlekette Atatürk evlâdları bahsettiğimiz hainane telkinat ile tefrikaya düşürülmek istenirken, memlekette mevcudiyeti tahayyül edilen müteassıb ve dar düşünceli kimseler de kandil gecelerinde temiz olmıyan ağızlardan radyoda kur'an sûreleri okutmak suretile kandırılmak istendi. Yine memlekette mevcudiyeti farzedilen bazı müfrit ve hayalperest kimseler de yakın komşu memleketlere hücum etmek ve ülkeler zapteylemek siyasetine tahrik olundu. Hasılı Türkiyedeki irade ve tefekkür vahdetini parçalamak için ne kabilse hepsi düşünüldü ve yapıldı. Fakat Türk milleti bir senelik bu tecrübeden sonra, her zamankinden daha metin, daha müttehid ve mütesanid, daha imanlı ve azimli bir halde dimdik duruyor. Niçin? Çünkü İsmet İnönü'nün şahsında tam kendi ruhunun ifadesini ve timsalini bulmuştur; çünkü ruhunda Atatürkün yaktığı alev daima yaşamaktadır.

Atatürkün bu vatanı nasıl bir felâket girdabı içinden selâmete çıkardığını biliyoruz. Bütün Türklerin kalbi, bir an için, vatansız kalmak acısını hissetmiş bulunuyordu. Şuurlarda bir şimşek gibi parlıyan bu korku bütün Türkleri millî mücadele senelerinde Atatürkün yolunda yürümeğe sevketmişti. Vatan ne zaman bir tehlikeye maruz kalsa hepimizin kalbinde canlanacak hatıra budur. Vazifemiz çizilmiş bulunuyor: Atatürk'ün vediası olan şerefli, müstakil ve hür vatanı muhafaza etmek ve daha emin bir vaziyete çıkarmak.

Atatürk'ün faniler arasından çekilerek namütenahî zaman içinde ebediyete kavuştuğu dakikada ayağa kalkıp düşündüğümüz dakikalarda ruhlarımızda yaşıyacak iman budur: Vatan her şeyin üstünde.

Hüseyin Cahid YALÇIN

Bugün Millî kahraman, Ebedî Şef Büyük Atatürk'ü kaybedeli iki sene oluyor. Bugün Türk vatanı Millî matemi yaşamaktadır. Hergün içimiz kan ağlıyarak andığımız bu yurdun banisini ölmez bir mefhum, ezeliyete sürecek bir iman olarak ruhlarımızda bulmakla kendimizi teselliye çalışıyoruz. Onun manevî huzurunda bütün sevgimiz, bütün minnetimizle eğilirken, onu yaratan büyük Türk Milletine de tazimlerimizi sunarız.

CENAZE ALAYI

— ATATÜRK'ün büyük hatırasına —

Geçiyor ağır.. ağır.. geçiyor yavaş.. yavaş..
Atlaslara sarılmış, göklere mensub bir baş
Bir geçip gitme değil, yükseklere bir ulaş..
Geçiyor ağır.. ağır.. geçiyor yavaş.. yavaş..

★

Bir devri tutup açtı, ve bir devri kapattı;
Hurafeleri söküp uçurumlara attı,
Billûrdan renkler dolu bize menşur uzattı.

★

Geçiyor yavaş.. yavaş.. bir devrin bânisi,
Ağır.. ağır.. geçiyor önümüzden bir tabut;
Ellerde avuçlarda dalga.. dalga.. uçuyor...
Bize sanki bu tabut: "Daha ileri„ diyor.

★

Hamle.. hamle.. açarak karanlık yolları..
Ve, bırakmamak için için tekâmülünü yarı;
Yurdunun oğulları ve yurdunun kızları,
Adım, adım çıkacak bu yolda hep yukarı.
Daha büyük günlere bir ulaş için böyle
ATATÜRK projektör koydu minarelere...
Zulmeti ve boşluğu parça.. parça.. açarak,
Uçurumlar üzerinde kanad, kanad uçarak,
Dev asırlar boyunca gidilecek çok uzak;..
Şen ve mesud günlere, büyük tekâmüllere;
Bu bir nihayet değil, bir başlangıç bizlere.

★

Bu önderlik bu zahmet, sonra bu gidiş niçin?
Ardında kalanlara bir huzur vermek için.
Bir saadet kurmadı kendisi için ATA;.
O bunu bırakmıştı böyle bir son saata.

★

Geçiyor ağır.. ağır.. Geçiyor yavaş.. yavaş..
Geçiyor tarih gibi, ve Merih gibi bir baş.

★

Göz yaşlarınızı silin ve Ona alkış tutun;..
Bu uykusuz adamı, kalbinizde uyutun.
Bir millet değil hattâ Onu bütün insanlık,
Bu sulh sever adamı başında taşımalı;
Ve izinde insanlık hep mesud yaşamalı.
Bir cenk değil rüyası bir saadetti Onun,
Bir gasb değil, halâstı; cengi de zaten Onun.

★

Geçiyor, ağır.. ağır.. Geçiyor, yavaş.. yavaş..
Geçiyor Merih gibi, ve tarih gibi bir baş!..

Kadıköy, 938 ikinciteşrin

Mustafa Kâmran BAZKUNT

Bugünkü ihtifal programı

Halkevlerinde büyük merasim yapılacak. Atatürkün heykellerine çelenk konacak

Bugün Ebedî Şef Atatürkün ölümünün 2 nci senesidir. Bu münasebetle bugün bütün memlekette Ebedî Şefin aziz ruhunu taziz maksadile ihtifal merasimleri yapılacaktır.

Sabah saat 9.05 de tekmil Halkevlerinde, halk odalarında halkevi ve halk odası olmıyan yerlerde parti merkezlerinde merasim yapılacaktır. Merasim saat tam 9.05 de başlıyacaktır.

Şehrimizde halkevlerinde ve mekteblerde yapılacak ihtifal merasimlerinden sonra Sarayburnundaki Atatürk heykeline ve Beyoğlu kısmında yapılan merasimlerden sonra da Taksim Cümhuriyet âbidesine çelenkler konulacaktır.

Şehrimizde bulunan sinema tiyatro vesair eğlence yerleri sahibleri de kendi aralarında kararlaştırarak bugün için müesseselerini kapatmağa karar vermişlerdir.

Bugünkü Radyo

Radyo idaresi de bu sabah saat 9.05 de ihtifal programını tatbik edecek ve onu müteakib ajans haberlerini vererek susacaktır. Radyo idaresi öğle ve akşam neşriyatında da yalnız ajans haberlerini verecektir.

Beyanname

Reisicümhur İsmet İnönünün Atatürk'ün vefatını müteakib Türk milletine hitaben neşrettiği tarihi beyanname..

Büyük Türk milletine;

Bütün ömrünü hizmetine vakfettiği sevgili milletinin ihtiram kolları üstünde, Ulu Atatürk'ün fanî vücudü istirahat yerine tevdi edilmiştir. Hakikatte yattığı yer, Türk milletinin Onun için aşk ve iftiharla dolu olan kahraman ve vefalı göğsüdür.

Atatürk, tarihte uğradığımız en zalim ve haksız itham gününde meydana atılmış, Türk milletinin mâsum ve haklı olduğunu iddia ve ilân etmiştir. İlk önce ehemmiyeti kavranmamış olan gür sesi, asla yıpranmıyan bir kuvvetle nihayet bütün cihanın şuuruna nüfuz etmiştir.

En büyük zaferleri kazandıktan sonra da Atatürk, ömrünü, yalnız Türk milletinin haklarını, insaniyete ezelî hizmetlerini ve tarihe hâkkettiği meziyetlerini isbat etmekle geçirmiştir. Milletimizin büyüklüğüne, kudretine, faziletine, medeniyet istidadına ve mükellef olduğu insaniyet vazifelerine sarsılmaz itikadı vardı. "Ne mutlu Türküm diyene„ dediği zaman, kendi engin ruhunun, hiç sönmiyen aşkını en mânalı bir surette hulâsa etmişti.

Fena zihniyet ve idare ile geri bırakılmış Türk cemiyetini, en kısa yoldan insanlığın en mütekâmil ve en temiz zihniyetlerile mücehhez modern bir devlet haline getirmek, Onun başlıca kaygısı olmuştur. Teşkilâtı esasiyemizde ve bugün bütün vatandaşların vicdanlarında yerleşmiş olan lâik, milliyetçi, halkçı, inkılâbçı, devletçi cümhuriyet, bize bütün evsafile Atatürkün en kıymetli emanetidir.

Üfûlündenberi Atatürk'ün aziz adı ve hatırası, bütün halkımızın en candan duygularile sarılmıştır. Memleketimizin her köşesinde ve bütün milletçe kendisine gösterdiğimiz samimî bağlılık, devlet ve milletimiz için kudret ve vefanın beliğ misalidir. Türk milletinin aziz Atatürk'e gösterdiği sevgi ve saygı, Onun niçin Atatürk gibi bir evlât yetiştirebilir bir kaynak olduğunu bütün dünyaya göstermiştir.

Atatürk'e tâzim vazifemizi ikalbimden bu anda, halkımıza, kalbimden gelen şükran duygularımı ifade etmeyi, ödenmesi lâzım bir borç saydım.

Milletler arasında kardeşce bir insanlık hayatı Atatürk'ün en kıymetli ideali idi. Bütün dünyada ölümünün gördüğü ihtiramı, insanlığın âtisi için ümid verici bir müjde olarak selâmlarım. Bu sözlerim, yazılarile ve toprağımızda şövalye askerleri ve mümtaz şahsiyetlerile yasımıza iştirak eden büyük milletlere, Türk milleti adına şükranlarımın ifadesidir.

Devletimizin bânisi ve milletimizin fedakâr, sadık hâdimi,
İnsanlık idealinin âşık ve mümtaz siması,
Eşsiz kahraman Atatürk!
Vatan sana minnettardır.

Bütün ömrünü hizmetine verdiğin Türk milleti ile beraber senin huzurunda tâzim ile eğiliyoruz. Bütün hayatında bize ruhundaki ateşten canlılık verdin. Emin ol, aziz hatıran sönmez meşale olarak ruhlarımızı daima ateşli ve uyanık tutacaktır.

Reisicümhur
İSMET İNÖNÜ

PAZAR Musahabeleri

Memuruna vasatî bir hesabla Ayda altmış lira veren bir devletin toprakları üzerinde, 150 liraya pardesü satmak, otuz liraya iskarpin yapmak, o milletin kazancı ve halkı ile alay etmek demektir !...

Yazan : ESAD MAHMUD KARAKURD

Londradan gelen bir gazeteci arkadaş anlatıyordu:

— İngiliz payitahtının sisli ve yağmurlu bir günü. Hemen bir şemsiye tedarik etmek için gelişi güzel bir dükkândan içeri girdim. Kapıda beni iyi giyinmiş, uzun boylu bir adam karşıladı. Büyük bir nezaketle önümde eğilerek ne anzu ettiğimi soran bu terbiyeli satıcıya bir şemsiye istediğimi söyledim. Derhal gidip iki şemsiye getirdi. İkisi de ayni cinsten ve ayni kumaştandı. Dedi ki:

— Bunun birisi bir lira, diğeri bir buçuk liradır. Hangisini emrederseniz takdim edeyim.

Terbiyeli İngiliz satıcısının büyük bir nezaketle bana uzattığı bu iki şemsiyeyi, elinden alarak dikkatle tedkik ettim. İkisinin de biribirinden katiyen farkı yoktu. O zaman bir kat daha fazlalaşan bir hayretle der hal sormaktan kendimi menedemedim:

— Fakat efendim, dedim, bunun ikisi de biribirinin eşi değil mi?.. Niçin bir tanesi bir lira da, diğeri bir buçuk lira oluyor. Anlamıyorum bunu?

Adam, sarı bıyıklarının altında hafif bir tebessümle titriyen ince dudaklarını, garib bir mahcubiyetle hareket ettirerek:

— Hakkınız var efendim, dedi. Bu şemsiyelerin ikisi de ayni cinstendir. Fakat bu bir liraya sattığımızı harbden evvel yaptırmıştık. Bize ucuza mal olmuştu. Diğerini ise harbden sonra yaptırarak daha pahalıya mal ettiğimiz için, ona bir mikdar zam yapmak mecburiyetinde kaldık. Maamafih arzettiğim gibi, yine hangisini emrederseniz onu takdim etmeğe hazırım!..

Dünya coğrafyasının, Britanya adası diye tavsif ettiği bu sisli ve isli topraklar üzerinde oturan insanlar hakkında, tek bir satır okumamış adam bile, yalnız bu şemsiye hikâyesile, İngiliz milleti denilen bu harikulâde varlığın, böyle bir cemiyet ahlâkına dayandığı müddetçe neler yapmağa kadir olduğunu tahmin edebilir!..

Asırlarca ticaretini, kendisinden olmıyan milletlerin vicdansız ellerine bırakarak, bizim gibi, yüzlerce sene soyulmuş insanlar için bu nevi hikâyeler bir efsane tesiri yapıyor...

Ne garib tezad içinde yaşıyor, ne korkunç bir ticaret ahlâkı geçiriyoruz...

Bilmem şu son günlerde, Beyoğlu, Galata caddelerinden geçerken, başınızı çevirip bir defa vitrinlere baktınız mı?.. İnsanın gayri ihtiyarî tüyleri ürperiyor... 150 liraya bir pardesü!... 30 liraya bir iskarpin!.. 55 liraya bir kadın çantası!...

Memuruna vasatî bir hesabla ayda altmış lira veren bir devletin toprakları üzerinde, 150 liraya pardesü satmak, 30 liraya iskarpin yapmak, 27 liraya gömlek dikmek, en hafif tâbirile o milletin kazancı ve halkı ile alay etmek demek değil midir?..

Tünelin yanındaki mağazasının süslü camekânında, balmumu adamın sırtına geçirilmiş pardesüyü, Fatihte bir ev parasına satan o Rum tacirinin sivri sakalından yakalıyarak, kendisine bu pardesünün kaça mal olduğunu, ve ne zaman memleketi soktuğunu sorsak, acaba ne cevab verecektir?..

Hiç şübhe yok ki, ne bu fırsat yoksulu merhametsiz rum taciri, ne etrafı elektrik ziyaları ile ışıklandırılmış, kapıları yeşil boyalı dükkânında 30 liraya iskarpin yaptığını ilân eden Ermeni ayakkabıcı, ne de bir orta maaşlı memurun bir ayda aldığına bir kadın çantası veren bezirgân Yahudi, bütün bu satıkları şeyleri, her halde harb çıktıktan sonra İngiliz donanmasının himayesi altında Londradan vapurlara yükliyerek buraya getirmediler!.. Evvelden ellerinde bulunuyordu. Şimdi istedikleri gibi, istedikleri fiyata satıp duruyorlar!..

Avrupayı birkaç ay içinde bir cehennem ve ıztırab ocağı haline sokan son harb, bize öğretti ki, milletleri yıkan şey tank ve tayyare değil, sadece ahlâktır!..

Bugün, merhametsiz bir düşman tarafından yer yer yakılarak bir cehennem gibi tutuşturulan, dört bir tarafı denizle çevrili bir vatan üstünde, İngilizi, granitten bir kaya salâbeti ile ayakta tutan kuvvet, ne donanmasının ihtişamı, ne de Amerikalıların gönderdiği donanma bozuntusu 50 torpitonun hasıl ettiği kuvvettir!.. İngiltereyi İngiltere yapan, 150 kuruşluk şemsiyenin yanında, 100 kuruşluğunun da mevcud olduğunu söyliyen İngiliz ahlâkıdır!..

Bütün dünya bu son günlerde, memleketler istilâ eden bir beşinci kol tehlikesinden bahsediyor..

Benim düşünüşüme göre, eğer muhakkak mevcudiyetine inanmak lâzımgelirse, hiç şübhe yok ki, bizde de beşinci kol, 30 liraya aldığı pardesüyü fırsattan bilistifade yüz elli liraya satarak, emeğimizin mahsulünü apartman haline getiren ahlâksız ticarettir!...

Mademki bütün dünya beşinci kolla mücadele ediyor, biz de etmeliyiz. Hem bu mücadele, hududlarda düşmanla çarpışmak kadar mukaddes ve ulvî bir mücadele olacaktır!..

Esad Mahmud Karakurd

Yazan: Eski İstanbul Valisi SÜLEYMAN KÂNİ

- 18 -

Yusuf İzzeddin Efendi kendisini mütemadiyen denize atmak istiyordu

Sultan Azizde garib haller yok değildi.

Fakat böyle her garib hali olan mecnun sayılsaydı, insanlar arasında kaç akıllı kalırdı!

Her halde bütün saltanatı müddetinde Sultan Aziz de beşinci Murad gibi Avrupadan mütehassıs celbini, ne oğlu Yusuf İzzeddin efendi gibi Viyanaya tedaviye izamını icab ettirecek aklî bir arıza kat'iyen görülmemiştir. Abdülâziz hal'ı fetvasında denildiği gibi saltanat makamında iken değil, olsa olsa padişahlıktan iskatından sonra "muhtellüşşuur,, olmuş idi; azamet ve gururu kendisine mahlu'iyeti tahammül edilemez bir hal gibi göstermişti. Bu kadar yüksekten düşünce Abdülâziz gibi bir adamda "ihtilâli şuur,, husulü biraz tabiî görünür.

Saltanatından mahrumiyetten, hayatına suikastten o kadar korkan, tahtını ve hayatını korumak için her şeyi göze alan Abdülhamid amcası gibi hakikî bir azamet ve gurur, izzetinefis sahibi değildi. Bunun için hal'ı anında yalnız hayatının mahfuz kalıp kalmıyacağı endişesine düşmüştü. Müptelâ olduğu vehim ve vesvese ile "ihtilâli şuur,, yolunda büsbütün başka âraz göstermiş olan Abdülhamid hayatına dokunmıyacağını anlayınca mahlu'iyetine senelerce tahammül göstermiş, amcası gibi intiharı aklından geçirmemiştir.

Abdülâzizin başından geçenlerin Yusuf İzzeddin efendi üzerinde büyük tesir yaptığı muhakkak sayılabilir. Ancak baba ile oğlun hallerinde, durumlarında farklar vardı.

Yusuf İzzeddin efendi "muhtellüşşuur,, diye hal'edilen babasından sonra amcazadesi beşinci Muradın dahi "mecnunu mutbık,, olarak saltanatından mahrum edildiğini ve kalan ömrünü Çırağan sarayında mahbusiyetle geçirdiğini görmüştü. Babasını intihara sevkeden âmiller hal' ile gururuna en büyük darbe vurulması, hal'ından sonra hakaretler görmesi, vücudu "devlete muzır,, görülerek üçncü Selim gibi öldürüleceği zehabına kapılması ve buna her an intizar ile tahammülünün çâk olması idi.

Yusuf efendi ise mizacındaki zâf ve istidad dolayısiyle kendisinde şifayab olması müşkül, belki muhal bir hastalık bulunduğunu zannediyordu. Zan ve kanaat onu kendisinin bu haliyle saltanata lâyık görülmiyeceği ve veliahdlik hak ve makamından iskat edileceği yolunda derin endişeye düşürmüştü.

Kendisinden sonra tahta geçecek olan dessas Vahideddinin istical ile saltanat hırsı beslediğini biliyordu; saray entrikaları da meçhulü değildi. Vükelâ ile cemiyet âzasından bir kaç nüfuzlu şahsiyetin Vahideddin tarafından elde edilivermesi kendisinin iskatına kâfi geleceğini heyecan ile düşünüyordu.

Yusuf İzzeddin efendi Dolmabahçedeki veliahdlik dairesinde oturmaktan hoşlanmazdı. Kışları Zincirlikuyuda, yazları Çamlıcada geçirmeği ihtiyata muvafık bulurdu; buna şu sebebi gösterirdi:

— Sultan Reşada bir hal olursa Vahideddin tahta geçmek için taraftarlarına hemen velihad dairesini kuşattırabilir; beni yakalatarak Sultan Muradın haline kor. Buraya (Zincirlikuyuya)) ise bir alay süvari göndermek lâzım gelir. O vakte kadar ben bir tarafa savuşabilirim!.

Vahideddinin, Yusuf İzzeddinin evhamını tahrik edecek böyle şayiaları mahsusen çıkarttığı da söylenirdi.

Veliahdin zihninde başka bir endişe daha hâkim olduğunu hastalığı esnasında maiyetindekilere tekrar ettiği şu sözler dahi meydana çıkarmaktadır:

— Siz koyduğum yerde otluyorsunuz! Bu millet hanedanımızı ilânihâye beslemiyecektir. Bu parayı bir gün ne bana verecek, ne hanedanın diğer âzasına! Siz bana cidden merbut iseniz bana hususî varidat bulmalısınız!

Hastalık merakının, böyle yeisaver düşüncelerin günden güne teşeddüd etmesi, onda nihayet cinneti, cinnet de babasından öğrendiği tarzda intiharını davet eylemiştir.

Hastalığın seyri takib edilirse bu istintacın vâkıî hale mutabakatı müşahede olunur.

Gazi Ahmed Muhtar Paşa iktidar makamına gelip de veliahdin halini görünce ciddî surette tedaviye ihtiyacını nazarı itibara aldı. Yusuf İzzeddin efendinin Rumanya tarikiyle mütenekkiren Viyanaya gönderilmesi kararlaştı.

Fakat efendi kendisi Avrupada iken Sultan Reşad ölecek olursa yerine Vahideddinin iclâs edilivermesinden korkarak gitmekte tereddüd ediyordu.

Nihayet ikna edildi.

Kabinede hariciye nazırı Kapriyel Noradonkiyan efendinin eniştesi âyandan Azaryan efendi Yusuf İzzeddin efendiye yol arkadaşı verildi.

Doktor Hâzım paşa ile mütehassıs Sulhi Kadri bey, Nesibeyle muavini Salâhaddin bey - veliahdin kadın efendilerinden birinin yeğeni idi - yaver Nuri bey, efendinin kilerci başısı, hizmet için iki harem ağası, enderunlu iki efendi de veliahd maiyetinde seyahat edeceklerdi. Harbiye nazırı Nâzım paşa evvelce ataşemiliterlikle Avrupada bulunmuş olan miralay Aziz beyi de - fes aziz diye maruf olup Yunan veliahdini düelloya davet eylemiş olan zattır. - veliahda yaver tayin etti.

Ceman on üç kişilik bir kafile!.

Köştencede konsolos Kadri

(Sonu sayfa 4 sütun 3 de)

Yeni Sabah

ABONE BEDELİ

	Türkiye	Ecnebi
SENELİK	1400 Krş.	2700 Krş.
6 AYLIK	750 »	1450 »
3 AYLIK	400 »	800 »
1 AYLIK	150 »	300 »

10 Sonteşrin 1940 PAZAR
10 Şevval 1359
28 Birinciteşrin 1356
Gün 315 Ay 11: Yıl 940 - Kasım 3

Güneş	Öğle	İkindi	
1.46	7.02	9.43	Ezanî
6.42	11.58	14.39	Vasatî
Akşam	Yatsı	İmsak	
12.00	1.34	12.04	Ezanî
16.56	18.30	5.01	Vasatî

Şehir ve Memleket Haberleri

Hayat pahalılığına karşı

Bazı maddelerin maliyet fiyatlarile mikdarları tesbit ediliyor

Türk - Rumen anlaşması hükümlerine göre teferruatları tesbit edilen bazı maddelerin mübadelesine başlanmıştır. Rumanyaya tiftik ve yapaktan başka tütün zeytin ve fındık gönderilecektir. Buna mukabil Rumanyadan petrol ve müştekatı ile diğer maddeler gelmektedir.

İtalyaya Lisans Veriliyor

Vekâletin son verdiği bir kararla İtalyaya yumurta, nohut, balık ve deri lisansı verilmeğe başlanmıştır. Yalnız tüccarlar bu mallar için akreditif açıldığını Vekâlete vesaikle isbat edeceklerdir. İtalyaya gönderilecek mallar Tuna yolile sevkedilecektir.

Hariçten Mühim Miktarda Otomobil Lâstiği Geliyor

Şehrimizdeki alâkadarların aldığı malûmata göre bu günlerde bir transit merkezinden mühim miktarda otomobil lâstiği geleceği anlaşılmaktadır. Bu lâstikler de ihtiyaca göre tevzi edilecektir.

Yapak Üzerine Mühim İşler Yapılıyor

Son hafta zarfında yapak üzerine mühim işler yapılmağa başlanmıştır. Bilhassa Trakya gibi ince mallar şarkî kızıl cins yapaklara yerli fabrikalarımızın alâkaları göze çarpacak bir şekilde artmıştır. Fiyat yükselişinin diğer cinslere de tesiri görülmektedir. Bu hafta içinde muhtelif cinsten olmak üzere ceman 1480 balye yapak ve yün satılmıştır.

Ticaret Vekâleti bazı gıda maddeleri ile havayici zaruriye maddeleri fiyatlarının son aylar zarfında mütemadiyen yüksetildiğini, bu sebeble hayat pahalılığının arttığını nazarı itibare alarak bu hususta lüzumlu bazı tedbirler almağa karar vermiştir. İlk olarak memleketin her tarafında gıda ve havayici zaruriye maddelerinin mikdar ve satış fiyatları tesbit edilerek azamî satış fiyatı konulacaktır.

Bu hususta alınacak tedbirler sayesinde bu nevi maddelerin fiyat yükselişine kat'î surette mâni olunacaktır.

HARB VAZİYETİ

Zafer ümidi

YAZAN: Hikmet Ilgaz

Havaların muhalefeti, İngilizlerin muaveneti, Arnavudların ihaneti, arazinin menaati yüzünden İtalyan taarruzu yürümüyormuş. Bunların hiç biri evvelden hesablanmaz şeyler değildi. Askerler bu gibi bahanelerin delâlet ettiği manayı pek iyi bilirler.

Şimdi bütün hakikat meydana çıkmıştır. Helli kruvazörü meselesinde Yunanlıların gösterdiği tevazu ve hüsnü niyeti İtalyanlar yanlış tefsir ederek bu devletin kendilerinden korktuğuna hükmetmişlerdir. Sefir Sinyor Grazzi bu mütaleayı teyid etmiştir.

Arnavutlukta hazırlıyacak ufak bir seferî kuvvetin tenezzüh eder gibi kolayca Yunanistanı işgal edeceği zannolunmuştur. Halbuki Yunanlılar ya hürriyet ya ölüm parolasile silâha sarılınca meselenin rengi değişti. Harb mütecaviz aleyhine hiç beklenilmiyen bir kriz geçiriyor. İtalyanlar vaziyeti tashih için Draç ve Valona üzerinden Arnavudluğa imdad yetiştirmeğe gayret ediyorlar. Florina mıntakasında askerî harekât Arnavudluk topraklarına intikal etmiştir. Buradaki Yunan taarruzu kırk kilometre daha ilerliyecek olursa İtalyan ordusunun denize döküllmesi kaçınılmaz bir emri vaki haline girecektir.

Arnavudluğun uzunluğu genişliğinin üç mislidir. Cenubdan yapılacak bir taarruzla Arnavudluğu işgal için iki yüz kilometre katetmek lâzımdır. Bu istikametten yapılacak taarruzda sol cenah denizden tesire maruz kalır. Yunan erkânıharbiyesi pek güzel bir kararla Yanya harekâtını tali addetmiş ve taarruz için şimal mıntakasını intihab eylemiştir. Çünkü Florinadan garbe doğru inkişaf eden Yunan taarruzu yetmiş kilometrelik bir saha dahilinde Arnavudluğun işgaline imkân bahşeder.

Harbin bu safhasında Yunanlıların üç vazifesi vardır.

1 — İngiliz hava kuvvetlerinin iştirakile Arnavudluk sahilindeki ihraç iskelelerini devamlı bir tazyik altında bulundurmak.

2 — Florina mıntakasındaki Yunan taarruzunu mevcud bütün imkânlarla takviye etmek.

3 — Önümüzdeki on günü kim kazanırsa harbi onun kazanacağını düşünmek.

Kral Zogo İngilterede yani harekât sahnesine bir kaç saatlik mesafededir. İtalyan istilâsına kahramanca karşı koyan bu hükümdarın Yunan İtalyan muharebesinde daha aktif vazifeler almak şerefini kaçırmıyacağına şüphemiz yoktur.

Zafer adamı, topu, tayyaresi çok olanın nasibi değildir. Cesur, müdebbir ve mahir olanın hakkıdır. Yunanlılar bunu isbat etmek üzere bulunuyorlar.

HİKMET ILGAZ

BELEDİYEDE

Sürpagop mezarlığı

Sürpagob mezarlığı hakkında belediye ile Ermeni mütevelli heyeti arasında tam bir anlaşma olmuştur. Bu anlaşmaya nazaran belediye mezarlıktaki Ermeni hisselerini 100 bin liraya satın almaktadır. Anlaşma dün imza edilmiştir.

Yeni ekmek çeşnisi

Bütün Türkiyede tatbiki kararlaştırılan ve Ticaret Vekâleti tarafından formülü bildirilen yeni ekmek çeşnisi hakkında belediyece tetkikat yapılmaktadır. Yeni ekmek çeşnisinin yakında tatbik olunacakı zannolunmaktadır.

Galata S. İstanbulsporu yendi

Dün Şeref stadında Galatasarayla İstanbulspor arasında yapılan hususi bir müsabakada Galatasaray rakibini 3-0 yenmiştir. Bundan evvel yapılan Galatasaray B - Beşiktaş B maçında da Beşiktaş 3 - 1 galib gelmiştir.

Kısa haberler

★ **İtfaiye Müdürü Geldi** — İtfaiye Müdürü İhsan Ankaradan gelmiştir. Bay İhsan Ankarada itfaiyenin ihtiyaçları hakkında vekâlete izahat vermiştir.

★ **Ziya Gökalp İhtifali** — Kânunuevvelin 8 inci günü büyük Türk mütefekkiri Ziya Gökalpın ölüm yıl dönümüdür. Bu münasebetle şehrimizde merasim yapılacaktır.

Okuyucularımıza

Ebedî Şef Atatürk'ün vefatının ikinci yıldönümü münasebetile gazetelerin bugün için sahife tahdidinden müstesna tutuldukları kararı gazetemize pek geç tebliğ edilmiş olduğundan, maalesef, Atatürkün hayatı ve yaptığı büyük işleri belirtecek müteaddid yazılar ve zengin makalelerle fazla sahifeli olarak çıkamadık. Elimizde olmıyan bu müc bir sebeb yüzünden yapamadığımız bu vazifeden dolayı okuyucularımızın bizi mazur göreceklerini ümid ederiz.

Çorumda Cumhuriyet bayramı

Çorum (Hususî) — Cümhuriyetimizin 17 inci yıldönümü bayramı vilâyetimizin her tarafında geçen senelerin çok fevkinde kutlanmıştır.

Daha bir hafta evvelinden müteaddid geçit yerlerine süslü taklar kurulmuş ve binlerce dövizler asılmış bulunan şehir baştan başa bayraklar ve yeşilliklerle süslenmiş ve ampullerle ışıklandırılmıştır.

Bayramın birinci günü sayın Başvekilimizin kıymetli nutuklarını radyo ve hoparlörlerden dinlenen Çorum halkı müteakiben mahallî programı tatbike başlamış ve ilk önce Atatürk heykeline giderek, Cümhuriyetin büyük bânisinin manevî huzurlarında üç dakika ihtiram sükûtundan sonra çelenkler vazedilmiş ve 29 uncu günü saat 9 da vilâyet makamındaki tebrikâtı müteakib asker, mektepleiler, esnaf cemiyetleri, halk ve memurların kroki mücibince yerlerini aldıkları Cümhuriyet meydanındaki merasime başlanmış, genç ve kıymetli valimiz sayın Bay Salih Kılıç'ın bugünün Türk milletine bahşettiği kıymetli varlığı ve onun kutsiyetini tebarüz ettiren söylevinden sonra yanlarında askerî komutan ve parti reisi de bulunduğu halde asker, mektepliler ve esnaf cemiyetleriyle halkın bayramları tebrik edilmiş ve müteakiben bütün hazırunun göğlere yükselen alkışlarını toplıyan geçit resmi yapılmıştır.

Öğleden sonra hastahanenin ilâve pavyonu ve sel mecrası kanaliyle merkez ve kaza böylerinde inşası biten 50 eğitmen okulunun açılış törenleri yapılmıştır. Muazzam bir fener alayı yapılan birinci gece bir balo verilmiş ve ikinci gece de Halkevimizin temsil kolu Mavi Yıldırım piyesini vaz'ı sahne eylemiştir.

Hem kel, hem fodul!

Yalancı şahid olmadı diye adamı öldürtmeğe kalkmış!

Asliye üçüncü sulh ceza mahkemesine garib, karışık bir dava intikal etmiştir. Bunda suçlunun yaptığı cürüm ve kabahatler bir haylıcadır. Birincisi "yalan şahadete teşvik ve icbar,, ikincisi "ölümle tehdid,, üçüncüsü de "adam öldürmeğe teşvik,, dir.

Mahkeme safahatından öğrenildiğine göre davanın esası diğer bir davaya bağlıdır ve şöyle hulâsa edilebilir:

Eyüp - Keresteciler hattındaki otobüslerde şoförlük eden ve Fatihte oturan şoför Niyazi; Hacer adında bir bayanı asliye hukuk mahkemesine vererek hakkında bir dava açmıştır. Niyazinin iddiasına göre bayan Hacerin sahib bulunduğu ve şoför Mehmede satarak parasını aldığı bir otobüste ortaklığı vardır ve kendine aid yarı hisse verilmemiştir. Mahkemeye bunun için müracaat ederek hakkını dava ve taleb etmekte imiş!...

Asliye hukuk mahkemesi şahidleri dinlemekte olduğu sıralarda, bu şahidlerden Ahmede kendi lehinde söz söylemesi için 200 lira vâdeden şoför Niyazi, ayrıca ziyafetler çekeceğini de söylemiştir. Fakat şahid Ahmed; bu vâdlere kulak asmamış, mahkemede işin doğrusunu söylemiş ve şoför Niyaziyi bu hal son derece kızdırarak kendine düşman etmiştir. O günler zarfında arkadaşı Hâşim vasıtasile tanıştığı - yine adı Mehmed olan - bir arabacıya:

— Sen babayiğit bir adamsın. Şu Ahmedin hakkından sen gelirsin. Gel şu herifi öldür. Sana ne istersen veririm. Hapishanede iken de ben bakarım. İlle şu Ahmedin hakkından gelmelisin..

Diye ısrar etmiştir. Bu hal arabacı Mehmedi kızdırmış:

— Sen benim para ile adam öldürdüğümü nereden duydun.. diyerek hiddetle yanından ayrılmıştır.

Meseleyi duyan arkadaşları arabacı Mehmedi polise müracaata sevketmişler ve o da bu hikâyeyi olduğu gibi anlatınca şoför Niyazi palas pandıras asliye üçüncü ceza mahkemesine kadar getirilmiştir.

Fakat mahkemede her şeyi inkâr ediyor. Böyle bir halden haberi olmadığını söylüyor. Yalnız otobüse ortak olduğunu iddia ediyordu.

Hâkim Münib davayı iyice aydınlatabilmek için başka şahidlerin dinlenilmesine lüzum görerek mahkemeyi talik etti. Fakat suçluyu da serbest bırakmadı. Hakkında tevkif kararı vererek derhal tevkif etti.

İlim Köşesi

Yazan: Prof. Salih Murad Uzdilek

Keşifler, ihtiralar

Eski hayaller hakikat oluyor

— II —

Çeliğe silis karıştırmakla çelik yeni yeni hassalar kazanıyor. Stalloy denilen (yüzde 1 ilâ 5 kadar silisi havi olan) çelikler bugün elektrik transformatörlerinin göbeğinde veya mütenavib cereyan jeneratörlerinin bobininde kullanılıyor.

Bir vakitler pek sert olmasından dolayı işlenemiyen ve ancak madenî kara toz halinde piyasada satılan Tungsten madeni şimdi Coolidgein pek mahirane usullile tel haline çekilebiliyor. Bu teller şimdi elektrik ampullerinin fitillerinde kullanılıyor. Osmiyum ve Tantalum gibi diğer sert madenler de ayni maksad için kullanılır. Kuvarç şeffaf değildir. Otuz kırk sene evvel pek az miktarda eritilmiş şeffaf kuvarç elde edilebilmiştir. Fakat Amerikadaki Tomson ve General Elektrik fabrikalarının lâboratuvarlarında yapılan röşerşlerle bir kaç sene evvel çok mikdarda ve uçuzca şeffaf kuvarç istihsal yolu bulunmuştur. Şeffaf olan bu kuvarç bir çok madenlerin eridikleri sühunette erimez. Camın geçirmediği ultraviyole ve enfrokırmızı şuaları bu kuvarç geçirdiğinden dolayı Vitaglos namile piyasada satılan camlar bilhassa hastahane penceleri için pek rağbet görmektedir.

Gallyum madeni 1875 de Fransız âlimi Lecoq tarafından keşfedilmiş olup Fransanın lâtince mukabili olan Gallyadan bu ismi almıştır. Fakat bu elemandan uzun müddet istifade edilememişti. Bu maden sırf ilim bakımından çok enteresandır. Mendelef madenin keşfinden evvel bazı hassalarını tahmin etmiş ve Eko - Alüminminyum ismini vermişti. Lecoq bir tütya filizinin tayfı üzerinde tecrübeler yaparken karakteristik tayf hatları vasıtasile bu elemanı bulmuştur.

Hava kurumu menfaatine film gösterilecek

Bugün İpek ve Melek sinemalarında hasılatı Türk Hava kurumuna aid olmak üzere Ebedî Şefimiz Atatürk'ün Cümhuriyetin onuncu yıldönümünde irad buyurdukları nutuk, cenaze merasimi ve Türk Hava Kurumunun faaliyetini ihtiva eden bir film gösterilecektir.

Radyo programı

10 İkinciteşrin 940
PAZAR

Ebedî Şef ATATÜRK'ün ölümünün 2 nci yıldönümü
PROGRAMI

8.45 Program ve memleket saat ayarı.
8.48 Ajans haberleri.
9.00 Ebedî Şef ATATÜRK'ün ölümünün ikinci yıldönümü münasebetile, Millî Şef İSMET İNÖNÜ'nün o gün bu büyük acı dolayısile büyük Türk milletine yaptığı beyanatın okunması.
9.05 Tazim sükûtu.
9.10/9.15 İstiklâl Marşı ve saat 12.30 a kadar kapanış.

—oo—

12.30 Program ve memleket saat ayarı.
13.33 Ajans haberleri.
12.45/12.50 İstiklâl Marşı ve saat 19.30 a kadar kapanış.

—oo—

19.30 Program ve memleket saat ayarı.
19.33 Ajans haberleri.
19.45 Ebedî Şef ATATÜRK'ün ikinci yıldönümü münasebetile, Millî Şef İSMET İNÖNÜ'nün o gün bu büyük acı dolayısile büyük Türk milletine yaptığı beyanatın okunması.
19.50 Aziz ATA'mızın Cümhuriyetin onuncu yıl dönümünde necib milletimize yaptığı tarihî hitabenin kendi seslerile neşri.
20.15/20.20 İstiklâl Marşı ve saat 22.30 a kadar kapanış.

—oo—

22.30 Memleket saat ayarı
22.33 Ajans haberleri.
22.50/22.55 Yarınki program, İstiklâl Marşı ve kapanış.

İngiliz Başvekilinin nutku

CHURCHİLL

İngiliz harb mekanizmasının ne şekilde kuvvetlendiğini anlattı

Londra, 9 (a.a.) — B. Churchill bugün Londrada bir nutuk söylemiştir.

Başvekil bu nutkunda ezcümle demiştir ki:

Maruz kalacağımız bütün darbelere rağmen, sırtımızdaki bütün yüklerin altında ve bir çok kanlı tehditler ortasında, ne Avrupanın zapt veya esir edilmiş, ne de daima bizimle birlikte hareket eden memleketlere karşı vermiş olduğumuz taahhüdlerimizden en küçük bir kısmını dahi terketmedik. Bu dün bu mücadelesinde yalnız bırakıldığımız dakikalardanberi, kendilerile birlikte veya kendileri için kılıca sarılmış olduğumuz bütün memleketlerin bütün davalarını teyit veya daha sarih bir surette tesbit eyledik. Avusturya, Çekoslovakya, Polonya, Norveç, Holanda, Belçika bunların hepsinden büyük olan Fransa ve hepsinden yeni olan Yunanistan.

Bütün bu memleketler için çalışacağız ve harb edeceğiz ve bizim zaferimiz hepsinin kurtuluşunu temin edecektir.

Şimdi topraklarını son İtalyan tecavüzüne karşı müdafaa etmekte olan küçük kahraman Yunanistan için hepimiz ve hayranlığımız derinden Türkü Londranın kalbinden, bütün yüklerimiz ve endişelerimiz arasında mücadelesine yardım için elimizden geleni yaptığımız Yunan milletine şu samimî vâdî gönderiyoruz: Alçak mütecavizi bugünden itibaren cinayet ve ihanetleri adaletin huzurunda âleme ibret olacak şekilde ve layık oldukları veçhile cezalanacakları güne kadar daima artan bir kuvvetle vurmaktan asla hâli kalmıyacağız. (Şiddetli Alkışlar) Bu cinayetler ve ihanetler daima Muşolini'nin boynunda asılı durmakta ve İtalyanlar lâhini lekelemektedir.

Az zaman önce talihimizi müteva-[illegible] bir şekilde takdir ve tahmin eden [illegible] bugün İngilterenin yaşıyacağı[illegible] tanımaktadır. Dostlarımız bize [illegible]ecekleri'ni biliyorlar. Düş[illegible]ımız önlerinde İngiliz mukave[illegible] muayyen olmıyan bir müd[illegible] için ve daima daha büyük mik[illegible] mevcud olduğunu anlıyorlar. [illegible] bugünkü yaşama ile devamlı [illegible] arasında katedilecek uzun bir [illegible] vardır.

Bu yolu katederken İngiliz ırkının [illegible] ve metanetini ve eski müessese[illegible]imizin şerefli intibak kabiliyetini [illegible]ya göstereceğiz.

Bundan sonra Amerikan reisicümhurunun intihabatından bahseden Churchill İngiltereye yardımda asla kusur etmemiş ve şimdi de bu fevkalâde buhran içinde kudretli milletini [illegible] için üçüncü defa seçilmiş olan [illegible] Amerika devlet adamını[illegible]rette tebrik eylemiştir.

B. Churchill aynı zamanda cümhuriyet partisinin namzedi B. Willkiye [illegible] maddî yardım vâdinden dolayı [illegible]ettarlığını bildirmiştir.

B. Churchill şöyle devam etmiştir:

— Amerikanın bize vâdettiği yardımlar hâlen Amerikanın her tarafında [illegible] fabrikalarda, yüksek fırınlarda [illegible]zabe evlerinde başlamış olan mu[illegible] mühimmat istihsalâtını bizim[illegible] pek mebzul bir surette paylaşmak[illegible] ibarettir. Bu müthiş maddî yar[illegible]dan başka davamız için hararetli [illegible] takdir ve sempati hissi mevcud [illegible]ğunda İngilterede hiç bir kim[illegible] şüphesi bırakılmamıştır. Bu his[illegible]lerimizi ılıklandırmakta ve az[illegible] kuvvetlendirmektedir. (Al[illegible])

CHURCHİLL

[illegible]zan niçin düşmana karşı bir [illegible]ruz hareketine muktedir olama[illegible] ve niçin düşmanın bize in[illegible]leceği yeni bir darbeye intizar [illegible]kte olduğumuz suale layık gö[illegible]rtedir. Bunun sebebi şudur ki [illegible]mat imalâtımız ancak ikinci [illegible] başlangıcındadır ve harbin [illegible]yetinde veyahud harbden biraz [illegible] inşaına başladığımız muaz[illegible] fabrika ve tesisatlarımız ancak [illegible] vermeye başlamıştır. Almanlar [illegible] mühimmat imalâtında normal o[illegible] dördüncü seneye doğru erişilen [illegible] yüksek noktayı çokdan geçmiş [illegible]nıyorlar. Buna binaen önümüz[illegible]ağlacak uzun ve çetin bir yol [illegible]vcudur. Öyle bir devre ki bu [illegible]ddet zarfında harb sanayiimizin [illegible] yüksek noktaya yükselinceye ka[illegible]şmaları ve bahriyemizin harbin

İTİZAR

Yazımızın çokluğundan (Boşa [illegible] gayretler) Tefrikamızı [illegible]yamadık. Okuyucularımızdan [illegible]r dileriz.

Yunan-İtalyan harbi durgun bir safhada

Yunanlılar dün de birçok İtalyan esiri aldılar

Atina, 9 (a.a.) — 13 numaralı resmî tebliğ:

Cephede az şiddetle topçu muharebesi olmuştur.

Dün ve bugünkü gün cephenin muhtelif noktalarında cereyan eden mevzii harekât esnasında kıtalarımız dördü subay olmak üzere 150 kadar esir almış, beş havan topu ile yedi mitralyöz ve diğer bazı malzeme iğtinam etmişlerdir.

Düşmanın hava faaliyeti lâşey olmuştur. İtalyan tıayyareleri bir köyü bombardıman etmişlerdir. Tayyare dafi bataryalarımız bir düşman tayyaresi düşürmüşlerdir.

İtalyan Resmî Tebliği

Roma, 9 (a.a.) — 155 numaralı tebliğ:

Epirde kıtalarımız Kalamasın ötesinde köprü başlarını takviye etmektedirler.

Orta Akdenizde yapılan bir hava istikşafı esnasında tayyarelerimiz bir düşman tayyaresini alevler içinde düşürmüş, diğer iki tayyareyi de hasara uğratmışlardır.

Yunan Ajansının Bir Tekzibi

Atina, 9 (a.a.) — İtalyan rad yoları, İtalyan tecavüzü başlamadan evvel Giridde İngiliz kıtaatı bulunmakta olduğuna dair gülünç haberler vermektedir. Herkesçe malûmdur ki Yunanistanın takib ettiği sıkı bitaraflık siyaseti dolayısile, Yunan topraklarında ne bir tek İngiliz neferi, ne de tek bir İngiliz bahriyesi mevcuddu. Hattâ, pek tabii olarak İngiliz donanması Giride gelebilmek için muhasamattan sonra birkaç gün vakit geçirmiştir. İtalyan donanması ise mutadı üzere İngiliz donanmasının yolunu kesmek için meydana çıkmamıştır.

Bir İtalyanın Mânalı Bir Jesti

Atina, 9 (a.a.) — Andros Yunan adasında ikamet etmekte olan İtalyan tebaasından Antenis Bacalari, Yunan emniyet nazırına gönderdiği mektubda demiştir ki:

30 senedir misafirperverliğini gördüğüm Yunanistana karşı olan alçak tecavüzden dolayı en büyük nefreti duymaktayım. İtalyan tabiiyetimi reddediyorum.

Alman Radyosunun Tavsiyesi

Atina, 9 (a.a.) — Atina ajansı bildiriyor:

Alman radyosu Yunan milletine, cesaret ve hissiyatına kapılmıyarak mantığın sesini dinlemesini tavsiye etmektedir. Alman milleti gibi muharib bir milletin, şeref ve vakarı için kahramanca çarpışan bir millete bu sözlerden başka söyliyecek söz bulmamış olmasına teessüf ederiz. Alman radyosu, Yunanistandan büyük oldukları halde icabata uymuş olan diğer devletleri misal olarak göstermektedir. Şurasını tebarüz ettirmek lâzımdır ki Yunanistan, misallerini başka milletlerden değil, şeref, kahramanlık ve fedakârlıklarla dolu kendi tarihinden almak ister.

MOLOTOF BERLİNE GİDİYOR

Berlin, 9 (a.a.) — D. N. B. ajansı bildiriyor:

Alman hükûmetinin daveti üzerine ve B. von Ribbentropun geçen sene Moskovaya yaptığı ziyaretlere mukabele olmak üzere, Sovyetler Birliği halk komiserler meclisi ve Hariciye Komiseri B. Molotov, iki memleket arasında mevcud dostluk münasebetleri çerçevesi dairesinde şahsen, yeniden temas suretile devamlı görüş teatisine devam etmek ve bu teatiyi derinleştirmek için pek yakında Berline hareket edecektir.

İzmitte fecî bir cinayet

İzmit (Hususî) Burada paç mahallesinde Ferhat isminde bir adamın metresi olan Hayriye adındaki genç kadın, evinde kiracı olan Hasan ile sevişmiş ve iki sevdalı evlenmek istemişler. Fakat kadının bir çocuğu olduğu için erkek bu izdivaca yanaşmamış:

— Senin piçin var, bundan dolayı evlenemeyiz.. demiş.

Kadın da aşıkı ile bir olarak Sabahaddin adında ve 4 yaşında olan yavrusunu fare zehiri ile zehirliyerek öldürmüş ve iş anlaşılarak katil ana ile aşıkı tevkif edilmişlerdir.

ÖLÜM

Mağfur şehid Selim Paşanın hafidi İzmir Gümrük Başmüdürü merhum Şevki Beyin mahdumu ve Milli Müdafaa Fen ve Sanat Umum Müdürü General Hasan Durudoğanın enistesi ve İstanbul Vilâyeti İdare heyeti azasından Kudret Arkunun kayın biraderi ve Gümrükler Umum Müdürlüğü Gümrük şubesi şeflerinden Hikmet Erhan ve İstanbul gümrüğü muayene memurlarından Celâl Erhan ve Maarif Müdürlüğü memurlarından Süreyya Erhanın kardeşi levazım binbaşısı Kenan Erhan Hakkın rahmetine intikal etmiştir.

Cenazesi bugün Taşkasab Özbek Süleymanefendi sokağında 6 numaralı evinden kaldırılarak öğle vakti Topkapıda Ahmedpaşa camii şerifinde namazı kılındıktan sonra Merkezefendide ailesi makberesine defne dilecektir.

Merhum Balkan Harbinde Kumanova muharebesinde yararlık göstermiş ve tam bir istikamet ve fedakârlıkla temeyyüz etmiş kıymetli subaylarımızdandı. Vefatı zayiatlandır. Ailesine taziyetler ederiz. Mevlâ rahmet eyliye.

Müessif irtihal

Şehrimizin maruf un tüccarlarından merhum Sekban zade Alinin oğlu ve Tan sineması sahibi İsmail Sekbanın kardeşi ve profesör Dr. Ali Esad Birolun kayın biraderi Ahmed Necdet Sekban irtihal eylemiştir.

Cenazesi bugün Fatihde İtfaiye karşısında Haydarbey caddesinde 29 numaralı evinden saat 9.30 da kaldırılarak Sirkecide Araba vapuru iskelesinden hususî surette temin edilen Şirketi Hayriyeye ait birvapurla Beykoza götürülerek aile kabristanına defnedilecektir.

Alman başvekilinin nutku

HİTLER

Almanyanın sonuna kadar çarpışarak galib geleceğini söyledi

Münih, 9 (a.a.) — D.N.B. bildiriyor:

Dün akşam, nasyonal sosyalist partisi uğrunda canlarını feda edenlerin hatırasını anma yıldönümünde, partinin eski azası mutad veçhile, Löwenbraukellerde toplanmış ve bu büyük toplantıda, Führer bir nutuk söylemiştir.

Führer, evvelâ, Almanyada iktidar için mücadelenin en yüksek devresini teşkil eden 1923 yılını hatırlatmış ve müteakiben 1914 den evvelki devredeki Almanyadan da bahsetmiştir.

— O Almanya, demiştir, artık bizim Almanyamız değildir. Fakat buna rağmen, o Almanya ile kendimizi bağlı hissediyoruz. O Almanya, bir çalışma ve bir refah memleketi idi. Sosyal kanunlara, o Almanya başladı. O Almanya, demokrasilerin bugün, 30 sene sonra, önünden sağır ve kör bir halde geçtiği meseleler karşısında vaziyet almıştır. Diğer tarafdan o zamanki Almanya, bir demokratlar memleketi idi. Fakat o zamanki Almanya, her şeyden evvel bir sulh memleketi idi. Sulhün muhafazası o derece ümid olunuyordu ki, bütün dünyanın muhakkak surette Almanyaya karşı silâhlandığı bir devirde, önüne geçilmez çarpışma için lehimize bulunan bütün fırsatlar kaçırıldı. Ben o eski devrin tenkidcisi değilim. Halbuki olabilirim, çünkü belki pek az kişinin yaptığı kadar, tarihten ve maziden dersler aldım ve bunları tatbik ettim.

İngiltere, daha o zaman da bizim düşmanımızdı. İngiltere diyorum, fakat çok iyi biliyorum ki orada da millet ve hükûmet, biriribinin aynı iki ay değildir. Enternasyonal demokratlardan, yahudilerden ve plutokratlardan mürekkeb küçük bir hizip, İngiltereye hükmetmektedir ve bu hizip, daha o zaman da harbi tahrik etmiştir. O adamlar, bugünkü adamların aynidir.

Führer, bundan sonra, Alman milleti için başlamış olan sefalet, ıztırap ve ümitsizlik devresinin geniş tablosunu çizmiş ve bizzat kendi mücadelesinin de başlangıcını anlatmıştır.

— Bu mücadele, demiştir, bilhassa memleketimizde tamamile hükümran gibi gözüken millete, yahudiliğe karşı mücadele, çok çetin olmuştur. Bugünkü nesil, bunun ne demek olduğunu anlıyabilir. Uzak istikbalde bu artık kolay anlaşılamıyacaktır. Yahudilik bütün kudretile o zaman bize harp ilân etti. Biliyorsunuz ki ben daima, yahudi milleti kadar aptal, fakat aynı zamanda yahudi milleti kadar riyakâr ve vicdansız bir millet mevcud olmadığı fikrindeyim.

Führer, bilâhare, iktidarı elde etmek için yaptığı ilk teşebüsünü bahis mevzuu eylemiş ve sözlerine şöyle devam etmiştir:

— 1923 de kat'i bir mağlûbiyet gibi gözüken bu hareketten sonra, bunu takib eden senelerde nasyonal sosyalizm zafer yolunda daima ilerlemiştir.

Ben ne kavga aradım, ne de pazarlık yaptım. Hedefimi, daima vatandaşı inandırmak ve kazanmak teşkil etmiştir. Ben ancak, daha bidayette bana yumruk gösterildiği zaman kendimi müdafaa ettim.

HİTLER

1933 de iktidarı, tamamile aynı fikirlerle aldım. Filhakika, dünyada, sulh içinde çalışabilmekten daha iyi ne vardır? Almanya, refaha kavuşmağa başladı. Fakat, Almanya kalkındığı nisbette, evvelce bir kere daha hamle Almanyanın üzerine çullanmış olan aynı adamların kıskançlığı da artmıştır.

B. Churchill ve hempaları, Almanya aleyhine derhal herkesi kışkırtmağa başladılar. Bu şartlanlar için demokrasinin veyahut otoriter devletin ne manası vardır? Bu, onları alâkadar etmez. Onları bir şey alâkadar eder: Tamamile her şeyi almalarına müsaadeye hazır bir adam var mı yoklar mı? Eğer bir demokrasi, bu gibi şerait karşısında susmağa hazır olacak kadar ahmaksa, o zaman bu demokrasi çok iyidir. Eğer biz, demokrasilerden farkı halk kütlelerinin arkamızda bulunması teşkil eden ve ismine otoriter denen devlet sıfatile, enternasyonal plutokratların bizden fedakârlık olarak istedikleri her şeyi vermiş olsaydık, o zaman bize şöyle diyeceklerdi: Nihayet Almanyada makul bir rejim kuruldu.

Führer, müteakiben, bundan bir sene evvelki vaziyeti anlatmış ve geçen seneki vaziyeti bu seneki vaziyetle mukayese etmiştir.

— Vaziyet, demiştir, tamamile değişmiş ve hasımların düşündüklerinden tamamile başka olmuştur. Bir sene sonra, size yeni muvaffakiyetler bildirecek vaziyetteyim:

Yavaş yavaş kendisine gelen Avrupa kıtası, kıtanın düşmanına karşı seferber olmaktadır. İngilterenin Avrupayı Balkanlaştırmak teşebbüsü, muvaffak olmamış ve ortadan kalkmıştır. Bunu, İngiliz devlet adamları kafalarına iyice yerleştirsinler, İngiltere, Avrupa nizamını bozmak istemiştir. Şimdi Almanya ve İtalya, Avrupayı yeniden tanzim edeceklerdir.

Şimdi İngilterede mücadele devam ediyor demeleri beni alâkadar etmez. Bu mücadele, bizim bunu nihayetlendireceğimize kadar devam edecektir ve biz, bunu nihayetlendireceğiz. Bundan emin olabilirsiniz. Bu mücadele, bizim zaferimizle nihayetlenecektir. Bana, bunda da inanabilirsiniz.

Şimdiye kadar yapılan mücadele, misli olmıyan neticeler vermiştir.

1 — Harb, Alman milletinden insanca pek ehemmiyetsiz fedakârlıklar istemiştir. Harb kurbanları, 1870 harbindekiler kadardır. Muhtemel kayıplar için hesab edilmiş bulunan bütün muazzam ihtiyat teşekkülleri, sağlam kalmıştır.

2 — Maddî bakımdan da bu harbin fedakârlıkları pek ehemmiyetsiz olmuştur. Mühimmat sahasında şimdiye kadar harcananlar, nihayet bir aylık istihsalin bir kısmına tekabül etmektedir. İhtiyatlar o derece büyüktür ki bazı sahalarda halen istihsali durdurmağa mecbur bulunuyorum. Çünkü bu büyük miktarları harcamak imkânı artık mevcud değildir.»

Garpte harb bittiği zaman, İngiltereye bir kere daha elimi uzattım. Bir kere daha, bana işitilmedik tarzda küfür ettiler. B. Halifaks da bir deli gibi hareket etti. Bombardımanları fazlalaştırdılar. Ben daima bekliyordum. Bu, benim için çok güç oluyordu. Çünkü birçok kişi bana geliyor ve Führer daha ne kadar bekliyeceksiniz, İngilizler kendililiklerinden bombardımanları kesmezler, diyorlardı.

Üç aydan fazla bekledim ve nihayet bir gün emri verdim.

Şimdi çarpışmaya başlıyorum ve bütün mücadelelerime başladığım ayni kat'i kararla, yani sonuna kadar mücadele kararile başlıyorum. Onlar, bunu istediler. Şimdi alsınlar. Hava harbi ile Almanyayı tahrib etmek istediler, şimdi size kimin tahrib edileceğini göstereceğim. Acıdığım İngiliz milleti, bundan dolayı katili Churchill'e teşekkür edebilir.

İkimizden birimiz yere serilecektir. Ve bu, Almanya olmıyacaktır. Fakat eğer bugün Almanya başka bir vaziyette ise, bu, nasyonal - sosyalizmin Alman milletini kalkındırdığı için dir. Nasyonal - Sosyalizm, genç Rayhımızın ordusunun muazzam seferleri için mânevî ve maddî şartları vermiştir. Nasyonal - Sosyalizm, yalnız evvelce olduğu gibi bir Almanya için değil fakat istikbal için kendisini gösteren Almanya için de iman vermiştir. Bu gün bu Almanyayı, 1923 de yürümüş olanlara ve bu hareket için ilk olarak canlarını vermiş bulunanlara medyunuz. Bu on altı kişiyi burada ve Alman hududlarının dışında da yüzlercesi takib etmiştir. Bilhassa mücadelenin ümidsiz gözüktüğü şark eyaletlerinde ve Südetlerde en ziyade güç olarak tecelli etmiş bu fedakârlıklar yolu, on sene sürmüştür. Bu adamlar, kalblerinde iman olarak mücadele etmişlerdir ve bu, 8, 9 teşrinisani 1923 de başlamıştır. Bunun için dir ki bu insanların hatırasını bugün her zamandan daha hususî merasimle taziz ediyoruz. Bu adamlar, kalblerinde, 1918 yıkılışının hicabını da duymuşlardır.

Onlar, Almanyayı tahrib edeceklerini sanıyorlar. Fakat aldamıyorlar. Bu mücadeleden, muzaffer ve şanlı bir Almanya çıkacaktır.

İngilizler dün Münih şehrini bombaladılar

İtalyanın Milâno ve Torino şehirleri de hücuma uğradı

Londra, 9 (a.a.) — Hava nezaretinin tebliği:

Dün gece kuvvetli bir İngiliz bombardıman filosu Münih şehrinde yolcu ve marşandız garlarını bombardıman etmiştir.

Diğer bir filo da İtalyan hedeflerini ve bu arada Torino'da bir fabrika ile Milanodaki Pirelli manyatu fabrikasını bombardıman etmiştir.

Keza bombardıman tayyarelerimiz Almanyada ve Alman işgali altındaki topraklarda bir çok hedefleri ve bu arada Gelsenkirchen ve Frankfurttaki benzin tasfiye fabrikalarını, Nurenberg ve Amsterdamda fabrika ve diğer tesisatları, Hamm, Söst, Osnabruck, Duisberg'de marşandiz garlarını ve diğer hedefleri bombardıman etmişlerdir.

İngiliz tayyareleri bundan başka Mayence ve Le Havre'e de taarruz etmişler ve 18 düşman hava meydanını bombalamışlardır.

Sahil müdafaa tayyareleri Lorient deniz üslerine taarruz ederek iyi neticeler almışlardır.

Bütün tayyarelerimiz üslerine dönmüşlerdir.

General de Gaulle Kıtalarının Bir Muvaffakiyeti

Londra, 9 (a.a.) — General de Gaulle'ün kıtaları Fransız üstüva Afrikasındaki Gabon'da kâin Lambarene arazisini zaptetmişlerdir. General de Gaulle bu suretle 125 kilometre ilerlemiş bulunmaktadır. Kaçanlar nehrin yukarı kısmına iltica eylemişlerdir.

Yeni Fransız elçisi

İstanbul, 9 (a.a.) — Yeni Fransız sefiri B. Jules Henry, evvelki gün Sofya - Burgaz tarikile şehrimize gelmiştir.

Sefir, bu akşam Ankaraya hareket edecektir.

DÖNÜŞ

Edebî Roman

YAZAN: MURAD SERTOĞLU

— 54 —

Bülend, Kemal Kadrinin sözlerinden hiç şübhe etmiyor, onun yalan söyliyebileceğini aklından geçirmeyordu. Osman Kadriye yapılan ameliyatın müsbet netice verdiğini kendisi de bildiğinden onun bu şekilde ifade vermesi tabii olabilirdi. Şimdi Bülendi sıkan ve müfekkiresini dolduran yegâne şey Müzeyyenin bulunduğu müşkül mevki idi. Ne yapıp yapmalı, genç kadını bu fena vaziyetten kurtarmalı idi? Bülend böyle düşünürken yalnız hislerile hareket ediyor, genç kadının hakikaten suçlu yahud masum olup olmaması onu zerre kadar alâkadar etmiyordu. Müzeyyen sevdiği kadındı ve o sevdiği kadını bu tehlikeli vaziyetten kurtarmağa mecburdu. Bütün mesele bundan ibaretti.

Kemal Kadri sanki onun aklından geçen şeyleri okuyormuş gibi devam etti:

— Müzeyyeni kurtarabilecek tek bir çare var!

— Nedir?

Bülend bunu büyük bir hararetle sormuştu. Kemal Kadri karşısındaki adamın düşüncesine artık tamamile hâkim olduğunu sezmişti. Devam etti:

— Müzeyyeni ve dolayısile ailemizin şerefini kurtaracak yegâne çare -eğer kendisi değilse- hakikî katilin meydana çıkmasıdır.

Kemal Kadri bu sözleri tane tane söylemişti. Bülend ufak bir tereddüd ânı geçirdi. Sonra birdenbire her şeye karar verdi:

— Bu o kadar zor bir şey değildir. Katil benim. Osman Kadri beyin kafasına arkasından kurşun sıkan adam benim. Esasen tabancanın bana aid olduğu meydana çıkmadı mı? Görüyorsunuz ya, hakikî katil ortada duruyor. Binaenaleyh Müzeyyen hanıma bir şey yapamazlar. Ve ailenizin şerefi de böylelikle kurtulur.

Kemal Kadrinin gözleri hırsla parladı:

— Demek itiraf ediyorsunuz.

— Evet! İtiraf ediyorum. Bu işi ben yaptım.

— Fakat bunu söylemeniz kâfi değildir. Adalet maalesef Müzeyyen hanımı sadece bu sözleriniz karşısında serbest bırakamaz. Kardeşimin ifadesinde Müzeyyenin bu işte dahli olduğu açıkça varmış. Sözde ikiniz bu işte birlik imişsiniz!

— Yalan! Katiyen yalan! Müzeyyenin bu işte hiç bir alâkası yoktur. Bunu da nereden çıkarmış?. Ben sadece kıskançlık saikasile bu işi yaptım. Osman Kadri beye ateş ettiğim zaman orada hiç kimse yoktu.

— Size bilseniz ne kadar inanmak isterim. Ailemizin bir ferdi olan Müzeyyeni kurtarmak için göstermiş olduğunuz asil hareket bütün ailemizi size karşı minnettar bırakmıştır. Fakat kanun adamları çok lâf anlamaz kimselerdir. Bu söylediklerinizi asla nazarı itibare almazlar. Onları buna inandırmak için aklıma basit bir hile geliyor. Bilmem bunu nasıl bulacaksınız. Siz el yazınızla bu cinayeti yalnız başınıza işlemiş olduğunuza dair hatıra kabilinden bir şeyler yazın. Bu kâğıd üzerinizde bulunsun. Tabii sorgu hâkimliğinde üzeriniz aranır. Siz şiddetle mümanaat etmek istersiniz. Neticede kâğıd bulunur. Böylelikle sizin bu işde hakikaten yalnız olduğunuz kanaati hasıl olur. Bülend bey bunu yaparsanız ailemize ödenmez bir iyilikte bulunmuş olacaksınız. Bunun karşılığı her ne kadar para ile ödenemezse de, ben yine size mühim bir meblâğla mukabele etmek teklifinde bulunacağım. Bunu reddetmemenizi rica ederim.

Kemal Kadri Bülendin yanına oturmuş ve elini tutmuştu. Sesine verdiği sahte titreklik, almış olduğu sahte tavır Bülendi aldattı. Kemalin söylediği şeyler o kadar müdhişti ki Bülend gayri ihtiyarî soğuk kanlılığını kaybetmiş, kendisini büyük bir tesir ve nevmidiye kaptırmıştı. Yine bu hissin altında kendisine söylediği şeyi makûl bulmuş ve Kemal Kadrinin uzattığı kalem kâğıdı alarak yazmağa başlamıştı. On beş dakika sonra yazı hazırdı.

Kemal Kadri şimdi komedinin son perdesine gelmişti:

—Bizim için yaptığınız şeyi asla unutmıyacağız. Şimdi emredin! Namınıza vereceğim cekin üzerine ne yazayım?

— Ne ceki! Sizden hiçbir şey istemiyorum. Bunu bana teklif etmeniz benim için büyük bir hakarettir.

— Beni affedin. Şu halde size sonsuz minnettarlığımızdan başka takdim edecek hiçbir şeyim yok.

(Arkası var)

No. 190 Yazan: Sami KARAYEL

KEL ALİÇONUN SON GÜREŞLERİ

İstanbula gelen pehlivanlar, Ihlamur köşkündeki dairelerde misafir edilmişti.

O vakitler, Sultan Aziz devrinden kalma Beşiktaşta Köyiçinde br pehlivan kahvesi vardı.

İstanbula gelen eski başpehlivanlar bu, pehlivan kahvesini bildikleri için orada toplanmağa başladılar..

Aliço, ahır ömründe Adalı ile kozunu pay etmişti. Nihayet Gelibolu güreşinde Adalı mağlûb olmuştu.

Fakat, Katrancı ile, Koca Yusuf ile Aliço güreşini ayırd edememişti.

Aliçonun, bilhassa Koca Yusufa karşı kini vardı. Onunla güreşini ayırd etmek istiyordu.

Koca Yusuf da Katrancı ile zıd di.

Her ikisi de biribirile güreşlerini ayırd etmek istiyorlardı.

Aliço, İstanbula büsbütün başka bir kanaatle gelmişti. Maksadı son olarak Koca Yusuf ve Katrancı ile kozunu pay etmişti.

Aliço, Koca Yusufu, ve Katrancıyı da mağlûb ederek Adalı Halilin sırasına koymak istiyordu.

Pehlivanlar, sarayı hümayun mutfağından çıkan bolca ve nefis yemeklerle besleniyordu. Paraları da boldu. Hepsi bir örnek giyinmişelrdi.

Başlarında Trablusgarb şalından sarık, bellerinde Trablusşam ipekli sinden kumaş sarılı idi.

Hepsi lâciverd çuhadan siyah zırhlı elbiseler giymişlerdi. Ayaklarında rugan yemeniler vardı.

Sultan Hamid, verdiği bir emir ile bütün pehlivanları giydirmişti. Zaten İstanbula, saraya gelen başpehlivanların adedi sekiz on kişiyi geçmiyordu.

Aliço, Ihlamur köşkü dairesinde eski odasını bulmuştu. Öğle yemeğini yedikten sonra Beşiktaşa kahveye geliyordu. Pehlivanlar ve pehlivan merakhları da bu, kahvede toplanıyordu.

Başpehlivanlar İstanbula geleli bir hafta olduğu halde ne yapacakları belli değildi.

Her kafadan bir sada çıkıyordu. Kimisi şöyle söylüyordu:

— Sultan Hamid, başpehlivanları kendi huzurunda güreştirecek.

Bazıları da:

— Ecnebi prensler ve misafirler geldiğinden başpehlivanları onlar için getirmiştir. Huzurda güreş yaptırıp ecnebilere Türk pehlivanlarını gösterecektir.

Fakat, en doğrusu pehlivanları gelen misafir ecnebilerin karşısında güreştireceği idi.

Her nedense günler geçtiği halde padişah, bir türlü pehlivanları müsabakaya çağırmıyordu. Ne yapılacağı da kimsece malûm değildi.

Aliçonun canı sıkılmağa başlamışlı. Aradan gün geçtiği halde sarayda emir yoktu.

Halbuki, Sultan Aziz devri olmuş olsaydı, yaverler, harem ağaları gelerek pehlivanların ne suretle hareket edeceklerini bildirirlerdi.

Aliço, söylenmeğe başlamıştı:

— Abe, ne topladılar bizi buraya be?...

— Tehey!.. Kaz beslerler gibi besliyorlar be?.

— Ne yapacak isek yapalım be?.

— İdmanımız kaçacak be!.

— Hepten ameli manda olduk be!

Diğer pehlivanlar da sızlanıyordu. Hal böyle devam ededursun.. Sultan Hamidden ses sada yoktu.

Yalnız, pehlivanların yemek tabaları lebaleb dolu geliyor dolup boşalıyordu.

Tam böyle yirmi iki gün devam etti. Ne saraydan ve ne de hiç bir yerden ses sada yoktu.

Artık Aliçonun, canına tak etmişti. Bir gün pehlivanlarla oturup derdleşirken şunları söyledi:

— Abe ne olacak bu halimiz be?.

Pehlivanlar cevab verdiler!

— Büyüğümüz sensin usta?. Ne olacaksa git öğren?.

Dediler...

Pehlivanlar sıkılmıştı. Hepsi güreş bekliyordu. Bilhassa, Aliço, Koca Yusuf, Katrancı kabına sığamıyorlardı.

Lâf değil bu üç pehlivan kozlarını huzuru hümayunda paylaşacaklardı. Her biri idman üzerinde idi.

Aliço, pehlivanların mümessili olarak Yıldız sarayı hümayununun caddesini tuttu. Daha kapıdan içeri gireceği zaman ağalar önlediler ve sordular:

— Ne istiyorsun?.

Aliço, Sultan Aziz devrinde saraya istediği gibi girerdi ve saray kapıcıları buyur ederlerdi.

Halbuki, şimdi kapıcılar onu önlüyordu:

— Kimsin, ne istiyorsun?.

Diye soruyorlardı. Saray kapıcıların Aliçoyu önlemesi canını sıkmıştı. Bunlar ne biçim adamlardı! Kendini tanımıyorlar mıydı?

Aliço, iri gövdesini daha ziyade kabartarak koca elile kapıcılardan birinin göğsüne dayandı ve:

— Abe, ne haldir bu be?... Ne istiyeceğim be?. Ne önler durursunuz be?...

Dedi ve yürüdü. Saray kapıcıları ve kapıda bulunan süngülü Arnavut hassa tüfekçileri hep birden pehlivanı sarmışlardı.

Hele, Arnavut, hassa askeri kendi şivesile bağırıyordu:

— Mori dön!.

Aliço, cakalı Arnavud hassa askerine mukabele etti:

— Abe ne söyleniyorsun susak ağızlı be?.

Kapı karışmıştı. Nöbetçi yaverler odalarından dışarı fırladılar.. mabeyin bir anda alt üst olmuştu.

Çünkü, Sultan Hamid devrinde sarayı hümayun kapılarında değil civarında bile tek sinek uçamazdı.

Nerede kaldı da, Aliço gibi birisi yasak dendiği halde saraydan içeri girmiş bulunsa idi.

Bir anda saray kapısında yaverlerden ve hasas Arnavud tüfekçilerinden bir grup türedi.

Aliçonun etrafını almışlardı. Aliçoyu tanımıyorlardı. Sultan Aziz devri adamlarından kimsecikler yoktu. Devir tamamile değişmişti.

Aliço, bağırıyordu:

— Abe, nedir bu be?.

— Efendimizi görmek günah mıdır be?..

— Sultan Aziz devrinde bu, kapılardan gelip geçerdik be?

Yaverlerden biri nezaketle Aliçoya sordu:

— İstediğiniz ne ise söyleyiniz.. icabına bakalım...

— Abe ne istiyeceğim be!. Yirmi gündür kaz kümesinde yatar dururuz be!. Kimse sormaz ne yapacağımızı be!.

Deyince, yaver şaşaladı.

Çünkü, yaverin ne baş pehlivanların gelişinden ve ne de Ihlamur köşkünde bulunan pehlivanlardan haberi yoktu.

Yaver, Aliçoyu muhacir zannetti. İstanbula gelen Rumeli muhacirlerinin bir elebaşısı olduğuna hükmetti ve sordu:

— Nerede alıkoydular sizi?.

— Abe bilmez misiniz be?.

— Ne bilelim biz.. sen, söyle şimdi emredelim çıkarsınlar..

Deyince, Aliço, sevinerek:

— Abe Ihlamur köşkünde be!

Dedi.

Yaver, büsbütün hayretlere düşmüştü. Ihlamur köşkünde muhacirlerin ne işi vardı. Orası sarayı hümayun müştemilâtından bir daire idi.

Yaver, yanlış anladığına hükmederek:

— Baba, neresi dedin?

— Ihlamur köşkü be!.

Bunun üzerine yaverler biribirlerine bakkıştılar. İçlerinden biri akıllı çıktı. Yerin tarifini istedi.

(Arkası var)

Deli Şehzade Yusuf İzzeddin

(Baş tarafı 2 inci sayfada)

bey de heyete iltihak edecekti. Cinnet halindeki Osmanlı veliahdi Yusuf İzzeddin efendi işte böyle bir cemmişafir ile gûya inkonyito Viyanaya gidecekti!

Sadrazam Ahmed Muhtar paşa teşyi ve veda için vapura gelmişti. Vapurda kendisi yanında bulunduğu esnada veliahde bir akse geldi.

Efendi kamaradan fırlayıp da kendisini denize atmak istedi. Muhtar paşa zorla tuttu; adam çağırdı. Gelenler rahat durmıyarak teşebbüsünü tekrar etmek istiyen veliahdi müşkülâtla zaptettiler.

Muhtar paşa:

— Aman, bunu kat'iyen yalnız bırakmayınız. Başımıza bir felâket getirecek! ihtarında bulundu.

Yusuf İzzeddin efendi sıkı nezaret altında Viyanaya götürüldü. Bristol otelinde keresteci İzzet efendi namı altında kaydedildi.

En meşhur asabî ve aklî hastalıklar mütehassısı doktor Schlesingerden gün istenildi; efendinin asabî buhranı şiddetli olduğu için bir an evvel muayenesi rica edildi.

Noye Freye Prese gazetesinin bir muhbiri otele geldi. Hastanın kim olduğunu iyice bildiği anlaşılan muhbirden bunu gazeteye geçirmemesi temenni edildi.

Gazete veliahdin Viyanaya yüsulünden bir kaç gün geçtikten ve doktor Schlesinger tarafından muayene edildikten sonra Yusuf İzzeddin efendinin hava tebdili için Viyanaya gelmiş bulunduğunu yazdı.

Doktor Schlesinger evvelâ kan, idrar tahlilleri yaptırılmasına lüzum göstermişti. Bunlar yapıldıktan sonra hasta doktorun muayenehanesine götürüldü. Deftere keresteci İzzet efendi diye kaydettirildi.

Schlesinger kapıya geldi.

— Buyurunuz altes! .

Diye istikbal etti. Yusuf İzzeddin efendiye refakat eden Azaryan efendi şaşırdı:

— Hastamızın adı Keresteci İzzet efendidir!

Dedi. Doktor:

— O yeni takılan ismi. Asıl hüviyetleri ise malûm.. cevabını verdi. Sonra uzun, uzun muayene ve tedkike başladı. Şlezinger hastanın Viyanadan 85 kilometre mesafede, altı yüz küsur metre irtifada hava tedavisine mahsus Semering sayfiyesinin yanında (Edlach) sanatoryomuna götürülmesini tavsiye etti.

Edlach'da ancak 26 ev vardı. Buradaki otelin bir kısmı ile iki pavyon yine Keresteci İzzet efendi namına isticar edildi; mekûlât vesair hususat da pazarlıkla kararlaştı.

Yusuf İzzeddin efendi otomobil ile, maiyeti ve eşya trenle gittiler. Edlach'da yerleştiler.

Doktor Şlezinger haftada iki defa gelip hastayı bizzat muayene edecekti. Sanatoryomun doktoru Konridi müdavi tabib tayin ederek kendisine lâzımgelen vesayada bulunmuştu.

Tedavi ücreti olarak haftada 50 Fransız altını verilecekti. Doktor Şlezinger ,nümunesini Yusuf İzzeddin efendide gördüğü Osmanlı hanedanı için:

— Bunlar da tıbkı bizim Habsburg hanedanına benziyorlar. Bu aile de bitmiş!

Hükmünü verdikten sonra:

— Bu irsî bir hal! Yazık! Bu zavallıya ne yapılsa kâr etmiyecek.. demişti.

Efendide hastalık, buhran gittikçe şiddet kesbediyordu.

(Arkası var)

ODEON

Yeni Çıkan Plâklar

SADİ YAVER ATAMAN ve AZİZE TÖZEM

No. 270381 OKKALI HACERİM Çankırı Varyantı ODUNCULAR

SADİ YAVER ATAMAN

No. 270396 HEAYADAN İNER AKREB oyun havası YARİM ÇITIRDAK Kastamonu Varyantı

Emlâk ve Eytam bankasından:

Satılık enkaz

Esas No.	Adresi	Kıymeti	Depozitosu
435	Eyüp, Bahariye cad. fıçı imalâthanesindeki enkaz	36.—	7.20
1428	Ortaköy, Portakal arkası sokağı 27 No. lu hane enkazı	232.—	46.40
1445	Taksim, Su deposu arkasındaki garaj binasının bahçesindeki enkaz	47.—	9'40

Yukarıda adresi yazılı mahallerdeki enkaz açık arttırma suretile satılacaktır.

İhale 25/11/1940 pazartesi günü saat ondadır. Müzayedede teklif edilen bedeller mukadder kıymeti tecavüz ettiği takdirde yüzde yirmi nisbetinde pey akçesi yatırılacaktır.

İsteklilerin fazla tafsilât almak ve pey akçesini yatırmak üzere bankamız emlâk servisine müracaatları. «827» «10665»

İnhisarlar U. Müdürlüğünden:

I — Şartnamesi mucibince 130 bin aded yüzlük tuz çuvalı müteahhidi nam ve hesabına pazarlıkla satın alınacaktır.

II — Pazarlık 20/XI/1940 çarşamba günü saat 14 de Kabataşda Levazım ve Mübayaat şubesindeki alım komisyonunda yapılacaktır.

III — Şartname sözü geçen şubeden parasız alınabilir.

IV — İsteklilerin pazarlık için tayin olunan gün ve saatte teklif edecekleri fiyat üzerinden % 7.5 güvenme paralarile birlikte mezkûr komisyona müracaatları. «10463»

ÇIRÇIR SUYU

Sahipleri yeddile Beyoğlunda İmam sokağında 18 No. da deposunda günlük taze olarak satılmaktadır.

POLİSDE

Gene Bir fırında eksik ekmek bulundu

Belediye zabıtasının yaptığı sıkı kontrollere rağmen bazı fırınlarda hâlâ eksik ekmek görülmektedir. Nitekim evvelki gün de yapılan bir kontrolde Küçükpazarda Mehmed Emin Gencerin fırınında 203 kilo eksik vezinli ekmek görülerek müsadere edilmiş ve fırın sahibi hakkında ceza zabtı kesilmiştir.

Elini makineye kaptırmış

Eyüpte Gümüşsuyu mahallesinde Cami sokağında 4 numaralı evde oturan 19 yaşındaki Hasan oğlu Mükerrem evvelki gün çalışmakta olduğu Feshane fabrikasında elini makineye kaptırmış ve parmaklarını kestirmiştir. Yarahnın tedavisi yapılmak üzere hastahaneye kaldırılmıştır.

Bir çocuğa çarpan taksi şoförü yakalandı

Beyoğlu Yeniçarşıda aşçı çıraklığı yapan 12 yaşındaki Cemal dün İstiklâl caddesinde bir taraftan diğer tarafa geçerken 1186 sayılı otomobil çarparak muhtelif yerlerinden yaralamış ve suçlu şoför yakalanmıştır. Tahkikat yapılmaktadır.

Belediye cezasına uğrıyanlar

Belediye nizamatına muhalif hareket edenler hakkında sıkı ve şiddetli kontrollere ve ceza verilmesine devam edilmektedir. Bu neviden olarak evelki gün 21 şoföre muhtelif suçlardan dolayı para cezası verilmiş ve yürüyen tramvaylardan inip binmekte olan 20 kişiye de para cezası kesilmiştir.

ADLİYEDE

Hapishane müdürleri değişiyor

Vekâletten İstanbul müddeiumumiliğine gelen bir emir ile İstanbul cezaevi müdürü Reşid aykalın Artvin vilâyeti tevkif ve cezaevi müdürlüğüne naklolunduğu; ve ondan inhilâl eden yere Üsküdar tevkif ve cezaevi müdürü Hüsnü Konukçunun tayin edildiği bildirilmiştir. Üsküdar cezaevine ise taşradan bir zat getirilecektir.

İTHALÂT ve İHRACATÇI

Müessesesleri Nazarı Dikkatine

Bağdad, Basra yolu ile dünyanın her tarafına müsaid şeraitle her türlü eşya nakliyatını deruhde eder.

Büro ÇAKER YAZAROĞLU

Galata Karaköy Sermet han

Telefon: 41773

ZAYİ — İstanbul Gümrüğünün 15554 ve 9194 sayılı beyannamelerinin makbuzları zayi olduğundan yenilerini alacağımdan eskilerinin hükmü yoktur. Emek Ambarı

Çok Kıymetli

Pırlanta tek taş küpe, yüzük, bilezik 14/11/1940 da Sandal Bedestininde satılacaktır.

Askerlik işleri

ŞUBEYE DAVET

Fatih Askerlik şubesinden:

Sınıf 8 hesab memuru Mehmed Kâmil oğlu Ahmed Tevfik (2424) in acele şubeye gelmesi.

1941

KÜÇÜK TASARRUF HESAPLARI İKRAMİYE PLANI

Adet	Liralık	Lira
1	2000 =	2000.—
3	1000 =	3000.—
2	750 =	1500.—
4	500 =	2000.—
8	250 =	2000.—
35	100 =	3500.—
80	50 =	4000.—
300	20 =	6000.—

İHRAC MUSU İSTANBUL

TÜRKİYE İŞ BANKASI

Türkiye İş Bankasına para yatırmakla yalnız para biriktirmiş olmaz, ayni zamanda taliinizi de denemiş olursunuz.

Keşideler: 4 Şubat, 2 Mayıs, 1 Ağustos, 3 İkinciteşrin tarihlerinde yapılır

Kumbaralı ve kumbarasız hesaplarımda en az elli lirası bulunanlar kuraya dahil edilirler.

Devlet Demiryolları İlânları

Muhammen bedeli (1797) lira olan muhtelif cins, mikdar ve eb'adda (11) kalem manometre ve oksijen tüpleri için iki kademeli tazyik alçaltma vantili (15/11/940) cuma günü saat (10.45) on kırk beşte Haydarpaşada gar binası dahilindeki komisyon tarafından açık eksiltme usulile satın alınacaktır.

Bu işe girmek istiyenlerin (134) lira (78) kuruşluk muvakkat teminat ve kanunun tayin ettiği vesaiklebirlikte eksiltme günü saatine kadar komisyona müracaatları lâzımdır.

Bu işe aid şartnameler komisyondan parasız olarak dağıtılmaktadır. (10361)

* * *

Muhammen bedeli (907) lira (50) kuruş olan 330 aded yolcu vagonları muslukları için pirinç nikelâjlı mayı sabunluk (27/11/1940) çarşamba günü saat (10.45) onu kırk beşte Haydarpaşada Gar binası dahilindeki komisyon tarafından açık eksiltme usulile satın alınacaktır.

Bu işe girmek istiyenlerin (68) lira (7) kuruşluk muvakkat teminat ve kanunun tayin ettiği vesaikle birlikte eksiltme günü saatine kadar komisyona müracaatları lâzımdır.

Bu işe ait şartnameler komisyondan parasız olarak dağıtılmaktadır. (10667)

İstanbul Nafıa Müdürlüğünden:

2/12/1940 pazartesi günü saat (15) İstanbul Nafia Müdürlüğü Eksiltme komisyonu odasında (26712) lira keşif bedelli İstanbul Topkapı sarayı tamiratı kapalı zarf usulile eksiltmeye konulmuştur.

Mukavele, Eksiltme, Bayındırlık işleri genel, hususî ve fenni şartnameleri, proje keşif hülâsasile buna mütteferri diğer evrak dairesinde görülecektir.

Muvakkat teminat (2004) liradır.

İsteklilerin teklif mektupları ve en az bir taahhütte (20000) liralık bu işe benzer iş yaptığına dair idarelerinden almış olduğu vesikalara istinaden İstanbul Vilâyetine müracaatla eksiltme tarihinden tatil günleri hariç (3) gün evvel alınmış ehliyet ve 940 yılına ait Ticaret Odası vesikalarını havi kapalı zarflarını 2/12/1940 pazartesi günü saat 14 de kadar İstanbul Nafia Müdürlüğüne vermeleri lâzımdır. (10472)

DENİZ LEVAZIM SATIN ALMA KOMİSYONU İLÂNLARI

Çelik Tel Halat Alınacak

2 ilâ 16 m/m kutrunda muhtelif miktarda 16/2. Teşrin 1940 cumartesi günü saat 12 de pazarlıkla çelik tel halat alınacaktır.

İsteklilerin belli gün ve saatte Kasımpaşada bulunan komisyona müracaatları. «10680»

Sahibi: A. Cemaleddin Saraçoğlu — Neşriyat Müdürü: Macid Çetin

Basıldığı yer: (H. Bekir Cürsoylar ve Cemaleddin Saraçoğlu matbaası)

Bir çalgıcının seyahati

81

Binaenaleyh ihtiyat olmak üzere dört beş adım açıkta durmağı münasib gördük. Moris:

— Korkmayınız.

Diyerek parmaklığın önüne kadar yaklaştı. Ayılar bizi görür görmez homurdanmağa, aşağı yukarı gezinmeğe başladılar. Moris ayı avına, beyaz ayının nerelerde bulunduğuna dair uzun uzadıya tafsilâta girişti.

Şimdiye kadar hiç ayı görmemiştim. Vâkıa köyümüzün papazı ara sıra ayı hikâyeleri söyler, ben de dinler idim amma yüzünü görmeğe muvaffak olamamıştım. Görülecek şey de değilmiş ya!

Ağzını bir karış açıp müthiş dişlerini gösterdikçe korkumdan titriyordum. Morise:

— Artık başka tarafa gidelim.

Dedim. Kırk elli adım yürüdükten sonra Moris:

— Burada fil var mösyö.

Dedi. Morisin eli ile işaret ettiği tarafa baktım. Aymın dört beş misli büyüklüğünde gayet iri siyah bir hayvan gördüm. Filin büyük olduğunu işitmiştim. Maamafih bu hayvan ayıdan pek çok büyük olduğu halde parmaklık içine alınmamış, etrafı gayet alçak bir duvar ile çevrilen bir bahçeye başı boş olarak salıverilmişti.

Morise:

— Bu hayvan adama salmaz mı?

Dedim.

— Hayır mösyö fil insana pek çabuk alışır.

Dedi. Binaenaleyh ağzının iki tarafından uzanan gayet iri kalın dişleri görüp de filin zararsız olduğunu söylemek kadar münasebetsizlik olamaz! Moris sarhoş olduğu için söylediğini bilmiyor idi. Kılavuzun:

— Yaklaşınız, yaklaşınız. Pek sevimli bir hayvandır.

Teklifine muvafakat edecek budalalardan olmadığım için:

— Hacet yok! Uzakdan gördüğümüz kâfi. Şimdi de başka tarafa gidelim.

Dedim Moris:

— Siz bilirsiniz.

Diyerek ilerilemeğe başladı. Küçük bir havuzun kenarında gayet uzun gagalı bir kuş nazarı dikkatimi celbetti. Kılavuza:

— Bu ne kadar büyük leylek?

Dedim.

— Lâkin mösyö bu kuş leylek değildir.

— Ya nedir?

— Buna pelikan kuşu derler.

— Öter mi?

— Yok, büyük kuşlar ötmezler, bağırırlar.

— Fakat tıpkı leyleğe benziyor.

— Amma yaptınız ha mösyö! Leylek gayet ince bacaklı uzun boyunlu olur.

— Kırk sene o incelikte kalmaz ya? Seneden seneye büyür bacakları kalınlaşır. Semizlikten boyununun uzunluğu, inceliği kaybolur.

— Belki, fakat dikkat etmiyorsunuz? Hayvanın boynunun altında sarı bir kese var. Leylekte yoktur.

Dikkat ettim. Hakikaten gagasının altında tütün kesesine müşabih bir torba var idi. Moris daha ziyade tafsilâta girişti.

— Bu görmüş olduğunuz kesenin içerisi yedi sekiz kilo su alabilir. Bunun için bu hayvana saka kuşu da derler.

— Su mu taşır?

— Evet.

— Nereye?

— İstediği yere.

— Çok tuhaf!

Moris bizi çokdan anlamıştı. Fridrih daima ihtiyat ile hareket ediyor. Bir münasebetsizliğe meydan vermemek için gayet az konuşuyordu.

Bu garib kuşu epeyce seyrettik. Moris:

— Bu gibi ehemmiyetsiz şeylerle çok vakit geçirmiyelim. Daha görülecek neler var! Haydi yürüyünüz mösyöler.

Dedi. Epeyce yol yürüdük. Büyücek bir kümesin içerisinde tavuk, kaz, ördek ve emsali hayvanatı ehliyenin her cinsinden meycud idi. Moris:

— Bakınız şu kırmızı gagalı hayvana. Şimal horozu.

Buna benekli tavuk da derler.

Demek istedi ise de ben:

— Affedersin mösyö Moris! Bizi hiç bir şey görmedi mi zannediyorsun? Artık tavuk ile kazı bilmiyecek ne var?

Deyince herif susmağa mecbur oldu, biraz daha yol yürüdük, Moris:

— Hah asıl görülecek hayvanatı vahşiye burada.

Dedi. Elile sol tarafımızdaki üstü kapalı, bir katlı gayet uzun bir binayı gösterdi.

— Burada ne var?

Dedim.

— En vahşi hayvanlar.

Cevabını verdi, ben tekrar sordum:

— Tilki, çakal falan mı?

— Lâkin mösyö tilki ile çakalın kardısı mı olur?

— Lâkırdısı mı olur ne demek? Bir defa köyümüzdeki rahibin sekiz on tavuğunu yemişti. Vahşi değil de nedir?

— Öyle amma şimdi görecek olduğunuz hayvanlar bir sürü koyunu birden yiyebilir. Tavuğu biz de yiyoruz. Vahşi addedilemeyiz ya?

— Fakat pişirdikten sonra yiyoruz.

— Doğru amma tilkinin mutfak takımı olsaydı o da pişirir idi. Siz geliniz de görürsünüz.

Dedi. Binanın iki üç kapısı var idi. Bir çok seyircilerin girip çıkmalarına nazaran içeride hakikaten şayanı temaşa şeyler bulunduğu anlaşılıyordu. Ne ise içeri girdik. Morisin sözü doğru imiş. İçeri girer girmez tam karşısına isabet eden demir parmaklıklı bir mahallin içerisinde şekli ve rengi kediye müşabih fakat kedinin elli misli büyüklüğünde korkunç üç hayvan görünce kapıdan dışarı fırlamağa niyetlendim. Fridrihde de cesaret kalmamıştı. Moris:

— Lâkin böyle olmaz mösyöler, para verdiniz yazık değil mi? Bu hayvanları görmeden savuşmak pek münasebetsiz olur. Alelhuşus bunlar insana dokunamazlar. Parmaklıkların kalınlıklarını görmüyor musunuz? Herkes girip çıkıyor. Kimse korkmuyor.

Dedi. Naçar herifin dediğini yaptık. Kafesin önü kalabalıklaştı. Benim de yavaş yavaş cesaretim yerine geldi. Bir kaç adım kalıncaya kadar kafesin önüne sokuldum. Hayvanların üçü de ayakta dolaşıyorlar. Kendilerini seyre dalanlara ara sıra gözlerini, ağızlarını açıp homurdanıyorlardı.

Aman ne dişler hele ayaklarındaki tırnaklar! Bereket versin bu hayvanlar fil gibi meydanda bırakılmamış idi. Yoksa günde bir kaç kişi helâk etmeleri muhakkak idi.

Morise:

— İyi ki bunları parmaklık dahiline almışlar.

Dedim. Moris:

— Elbette mösyö, bunlara kaplan derler. Gayet vahşi hayvanlardır.

Dedi. Daha bir çok tanmadığım hayvanlar da vardı. Kaplanlardan birinin parmaklığı kırıp dışarı fırlaması ihtimali aklıma geldi. Fridrihe:

— Haydi, haydi! Şuradan savuşalım.

(Arkası var)